

KUPUJTE VOJNE BONDE!
Najstarejši slovenski dnevnik v Ohio
Oglasi v tem listu so uspešni

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

KUPUJTE VOJNE BONDE!
The Oldest Slovene Daily in Ohio
Best Advertising Medium

VOL. XXVIII.—LETO XXVIII.

CLEVELAND, OHIO, FRIDAY (PETEK), MARCH 23, 1945

STEVILKA (NUMBER) 68

RDEČA VOJSKA LIKVIDIRALA 45 TISOČ NACIJEV

Uspeh velike ofenzive v Sleziji; Neustadt padel v ruske roke

LONDON, petek, 23. marca. — Rusi so podvzeli novo močno ofenzivo, z namenom, da uničijo Slezijo vsega nemškega opora, ter zavzeli industrijsko mesto Neustadt. V svojem napadu so Rusi ubili ali ujeli 45.000 nacistov, ki se nahajajo v brezopni pasti v bližini češkoslovaške meje. Tozadevno poročilo je bilo uradno objavljeno v Moskvi. Rusi so tekom dneva v Sleziji napredovali 25 milj in zavzeli 400 trgov in vasi južno od odlegane Breslave.

Ofenziva proti Avstriji

Berlin je istočasno priznal, da so Rusi pričeli novo silno ofenzivo v severozahodni Madžarski, kjer prodirajo na 65 milj dolgi fronti proti Dunaju in Stajerski.

Na tej fronti so Rusi zavzeli Sziergom ob Donavi, ki leži 22 milj severozahodno od Budimpešte, kraj Tata, ki leži 29 milj severozahodno od Budimpešte in 94 milj južnovzhodno od Dunaja. V teku je ljuta bitka med Blatnim jezerom in Dolno, prvi poročilo iz Berlina.

Nova Romunija bo preganjala srednjega sloja

BUKAREŠTA, 17. marca (Za- kraseno) — Justični minister Patrascu in komunistični član, ki nove vlade demokratske fronte, kateri načeljuje premier dr. Petru Groza, so danes naznanili, da se bo v Romuniji držalo odgovorne kot vojne zločince potegnilo delo v vojno na strahu, ne bo pa se vodilo procese proti industrijal- am, podjetnikom in bankirjem. Justični minister je rekel, da Romunija ni v stanju izgubiti svojih trgovskih in industrijskih elementov in da bo to- rova postopala z bizniškimi interesi bolj milostno kot pa je bil slučaj v Franciji.

Romunija potrebuje meščanski sloj za obnovo

V tej zvezi je neki predstavnik nove vlade podal značilno poročilo, da Romunija nujno potrebuje sodelovanje srednjega sloja v svrhu obnove svojega razdrapanega gospodarstva, češda enostavno ne bo, ker je postavljen je, da se predstavlja srednjega sloja nimajo ni- ni, razen ako ne bi ho- to sodelovati v naporu za ob- novo gospodarstva dežele.

Patriarh se izrekel za novo vlado

Danes je patriarh Nikodim izrekel izrek svoje podpore no- vi vladi, kateri stoji na čelu pre- mier P. Groza. V posebnem pa- triaršnem pismu, ki je bilo pre- dato na duhovščino in vernike, o kateri pravi, da je izšla iz ust samega. To je jako značilno vpričo

Slovanski kongres v Sofiji

Stremljenje za združenjem slovanskih narodov na polju kulture, politike in gospodarstva

SOFIJA, 10. marca (ONA). — Ravnokar je bil zaklju- čen vseslovanski teden na Bolgarskem. Delegati iz Sovjet- ske Rusije, Jugoslavije, Poljske in Češkoslovaške so se prepričali, da je Bolgarija zdaj zopet trdno povezana s svojimi slovanskimi brati in so odpotovali v tem prepri- čanju.

Bil je to teden parad, slavnosti in govorov — v Sofiji in povsod po deželi. Začelo se je dne 3. marca, na dan bolgarske osvoboditve s službo božjo v katedrali Aleksandra Nevskega in velikansko parado, katere se je udeležilo približno 100.000 ljudi. Na poslopju parla- menta so bili razobešeni ogromni portreti maršala Stali- na, predsednika Beneša, mar- šala Tita, Dimitrova in Wande Wasilevske.

Sloga med Slovani je bila po- glavitna teza vseh govorov in vseh shodov. Sloga vseh Slova- nov v vojni proti Nemčiji, v bor- bi proti fašizmu in v povojni dobi obnove.

Kaj je novi panslavizem

Ta novi panslavizem, katere- ga cilj je združenje slovanskih narodov na poljih kulture, poli- tike in gospodarstva je zelo raz- ličen od starega carskega pan- slavizma, zgrajenega na načel- nih rase. General Milovan Dji- las, načelnik jugoslovanske de- legacije, je povedal kongresu naslednje:

(Nadaljevanje na 2. strani)

6,150 JAPONCEV SE ODPOVEDALO U.S. DRŽAV- LJANSTVU

WASHINGTON, 23. marca. — Justični tajnik Biddle je nazna- nil, da je vložilo prošnje za pre- klje ameriškega državljanstva 6,150 v Zedinjenih državah ro- jenih Japoncev, ki se nahajajo v raznih centrih, kamor so bili po- slani po japonskem napadu na Pearl Harbor.

NA OPERACIJI

Poznana Mrs. Mary Peterlin, z Burns Rd., Madison, Ohio, je srečno prestala operacijo in se nahaja v Painesville Memorial bolnišnici. Želimo ji skorajšnje okrevanje!

POBIRANJE ASESMENTA

Članstvo društev, ki zboruje- jo v SND, na St. Clair Ave., se opozarja, da se bo za ta mesec pobiralo asessment v soboto, 24. marca, v spodnji dvorani.

HIŠNA POPRAVILA

Mr. John Rotar, 1494 E. 222 St., sporoča, da izvršuje vsa stavbena dela, najsibo popravi- la na hiši ali pa predelavo hiš in trgovin. Delo je zadovoljivo in po zmerni ceni.

Pomlad spet tukaj

Lepo pomladansko vreme, ki smo ga bili deležni pred nekaj dnevi, se je danes vrnilo. Vremenski urad obeta, da bo živo srebro danes splezalo do 70. stopin.

dejstva, da so Zed. države ne- davno pozvale Rusijo na posve- tovanje glede romunske situaci- je, češ, da nova vlada ne pred- stavlja ljudskega sentimenta, temveč je prišla na krmilo na pritisk od strani Rusije.

OPA URAD DOVOLI ZVIŠANJE CEN ZA GOVEDO IN KOKOŠI

WASHINGTON, 22. mar- ca. — Načelnik OPA urada Chester Bowles je danes pristal, da se dovoli nekoli- ko višje cene klavničarjem, da se pride v okom krizi, ki je nastala vsled pomanjka- nja mesa. Dovoljeno zviša- nje bo znašalo okoli 50 cen- tov pri sto funtov.

Bowles se je uklonil za- htevi vsled ostre kritike od strani klavniških interesov in republikanskih senator-jev, ki so trdili, da klavnice pod obstoječimi cenami ne morejo shajati, in da je po- sledica tega ta, da velike zaloge mesa izginejo na čr- nem trgu.

Kakor se poroča, bo vla- da najbrže še ta teden tu- di dovolila farmarjem zvi- šanje cen za kokoši, in si- cer okoli 1c pri funtu, v na- di, a se bo s tem pospešila kokošjereja. Vojna živilska administracija je prvotno prosila 2-centno povišanje.

Vesti z bojišč

Umrli - ranjeni - ujeti

SGT. LOUIS SVETEK
V Nemčiji je bil ubit 20. ju- nija Sgt. Louis Svetek, star 27 let, ki je bil poklican v armado v februarju 1941, služil v Islan- diji in Angliji, potem pa se ude- ležil invazije v Normandiji. Pred odhodom k vojakom je delal pri Warner & Swasey Co. ter sta- noval na 7619 Connecticut Ave. pri svojem bratu Johnu.

Poleg omenjenega zapuška brata Franka, ki se nahaja v Fort Bragg, N. C., in sestro Mrs. Ann Prohovic.

PVT. FLORIAN MOČILNIKAR

Mr. in Mrs. Florian Močilni- kar, 1096 E. 64 St., sta prejela vest, da je bil njih sin Pvt. Flor- ian W. Močilnikar lahkotno ranjen v bitki dne 23. februarja v Nem- čiji. Pri vojaki se nahaja že nad dve leti, preko morja pa od

Topovski in zračni napad odpri veliko bitko za Ruhr

GOSPODARJI NIMAJO PRAVICE ZAHTEVATI KAVCIJE ZA RENT

Zvezni sodnik Robert N. Wil- kin je včeraj odločil, da je kav- cija ali jamstvo za rent, ki jo sprejme gospodar od najemni- ka, v smislu zakona za vojno kontrolo najemnin nepostavna. To je prva odločitev, ki je bila podana tozadevno od katerega- koli zveznega sodišča v deželi.

Zadeva je prišla pred sodni- jo vsled tožbe, ki sta jo vložila lastnika dveh velikih apartment hiš, ki sta od najemnikov zahte- vala, da vsak vloži \$750 kavci- je, predno se mu je dalo stano- vanje v najem. Urad za kontro- lo rentov je odločil, da dotični- ka nista imela pravice zahteva- ti kavcije in zvezna sodnja je sedaj njegovo stališče podprla.

Lastnika apartment hiš, ka- terih ena se nahaja v Shaker Heights, druga pa v Clevelan- du, sta prejela od najemnikov \$25,500 v obliki kavcije. Ves ta denar mora biti sedaj vrnjen najemnikom, ampak sodnik Wil- kin je pristal na prošnjo za na- daljno zaslišanje 18. aprila, pri katerem se bo odločilo, ako last- nika dobijo primeren čas, v ka- terem bosta imela priliko kavci- jo odplačati.

VAZNA SEJA PODR. 39 SANS

Nocoj, ob 8. uri se vrši važ- na seja podr. št. 39 SANS v Slo- venskem narodnem domu na St. Clair Ave. Prosi se vse društve- ne zastopnike in posamezne čla- ne, da se gotovo udeležijo, ker za ukrepati je tudi več stvari za nedeljsko prireditvev.

zadnjega oktobra. Pvt. Močilni- kar je 21 let star in je gradu- iral iz East Tech šole. Dodeljen je infanteriji.

PVT. EDWARD ARHAR

Kot ujetnik v Nemčiji se na- haja Pvt. Edward Arhar, star 35 let, čigar žena Florence sta- nuje v North Olmsted.

Udeležil se je bojev v Franci- ji, kjer je bil poročan kot po- grešan izza 4. oktobra.

Naciji pravijo, da je bombardiranje priprava za prekoračenje Rene; dve ameriški armadi zajeli 100,000 nacijev

PARIZ, petek, 23. marca. — Amerikanci so strli ves nemški odpor zapadno od Rene v zadnji fazi bitke, v kateri so Nemci sa- mo v ujetnikih izgubili 100,000 mož, medtem ko poročila iz nem- ških virov danes trdijo, da se zavezniške armade pripravljajo, da udarijo preko Rene iz Pala- tinate nasproti industrijskemu okrožju Ruhr, katerega je več- raj bombardiralo na tisoče za- vezniških letal.

Nemci pravijo, da so Angleži v okrožju Wesel odpri strahovit artilerijski ogenj, da z njim za- krijejo priprave za udar preko Rene nasproti Ruhru, istočasno pa neko drugo nemško poročilo trdi, da je general Patton, po- veljnik tretje ameriške armade zbral 300 rednih in amfibijskih tankov, skupno s močnimi inžen- irskimi in motornimi enicami, za udar v gorate pokrajine v osrčju Nemčije.

Ena največjih katastrof nem- ške vojske

Amerikanci imajo sedaj pro-

Češka zahteva za reparacije; naciji naj nadomestijo stroje, katere so uničili

LONDON, 20. marca. — Da- nes se je zvedelo, da je češko- slovaška vlada izdelala repara- cijski načrt, glasom katerega se bo zahtevalo, da sestroji v nem- ških tekstilnih in drugih tovar- nah zarubijo in odpeljejo v Češ- koslovaško kot povračilo za sli- čno opremo, katero so naciji uni- čili na Češkem.

Češki vladni krogi poudarja- jo, da mora Češkoslovaška ob- noviti svojo zunanjo trgovino, ako hoče biti kos ekonomskim problemom, s katerimi bo kon- frontirana po vojni ter izjavlja- jo, da smatrajo, da imajo prvo- pravico do strojev za izdelova- nje konzumnega blaga, ki bodo ostali nepoškodovani po zrač- nem bombardiranju nemških mest.

Češke oblasti sodijo, da po končani vojni ne bodo imele po- sebne težkote, da obnovijo o- brat v svojih slovith industri- jah za porcelan in steklene iz- delke, ampak v dvomu so glede obnove tekstilne in drugih kon- zumnih industrij.

Opozarja se, da so Nemci vze- li iz tovarn vse stroje raz en- onih, ki se jih je lahko rabilo za izdelovanje orožja in municije. Strojev se ni preselilo v rajh, kajti nemška civilna industrija jih ni potrebovala, temveč se jih uničilo. Potem se je v prazne tovarne nastavilo stroje iz Nem- čije, s katerimi se je producira- la municija in orožje.

Računa se, da bo Češkoslo- vaška potrebovala najmanj dve milijardi dolarjev kredita, da bi mogla financirati obnovo svoje produkcije za svetovni trg!

ZIVLJENJE V MONAKOVEM JE PARALIZIRANO

RIM, 20. marca. — Neki nem- ški duhoven je poslal vatican- kuriji pismo, v katerem je re- čeno, da so zadnja bombardira- nja Monakova življenje v ba- varski prestolnici popolnoma paralizirala. Dve največji cerkvi v mestu sta danes kup razva- lin.

Nov grob

BERTHA LESLIE
Snoči ob 8. uri je umrla Ber- tha Leslie, rojena Bonča, stara 24 let, stanujoča na 6005 St. Clair Ave. Pogreb oskrbuje Za- krajškov pogrebni zavod. Po- drobnosti bomo poročali jutri.

ZA DOM IN VRT

V Durnu trgovini na 15605 Waterloo Rd., si hišni gospodar- ji in gospodinjje lahko nabavi- jo različne predmete, ki se jih potrebuje pri popravljanju do-

mov in urejevanju vrtov. Tu imajo zalogo barv za znotraj in zunan, vrtnega orodja in vsako- vrstnega semena, itd.

4.189 MARINOV BILO UBITIH V BORBI ZA ZAVZETJE IWO JIMA

WASHINGTON, 20. marca. — Uradno se poroča, da je bilo v borbi za zavzetje Iwo Jima, otoka južno od Japonske, ubi- tih 4,189 marinov, medtem ko je bilo 19,938 marinov ranjenih, 441 pa je pogrešanih. Skupne izgube v kampanji za zavzetje te- ga strateško važnega otoka so torej znašale 19,938.

V krvavi kampanji, trajajoči 26 dni, za ta važni otok, čigar površina znaša samo osem štir- jaskih milj, so marini izgubili polovico toliko mož kot so jih poprej v vseh kampanjah na Pacifiku v teku treh let, odkar so Japonci udarili na Pearl Har- borju 7. decembra 1941.

mov in urejevanju vrtov. Tu imajo zalogo barv za znotraj in zunan, vrtnega orodja in vsako- vrstnega semena, itd.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
SUBSCRIPTION RATES (CENE NAROCNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po pošti v Clevelandu in po pošti izven mesta):

For One Year — (Za celo leto)	\$6.50
For Half Year — (Za pol leta)	3.50
For 3 Months — (Za 3 mesece)	2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):

For One Year — (Za celo leto)	\$7.50
For Half Year — (Za pol leta)	4.00
For 3 Months — (Za 3 mesece)	2.25

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):

For One Year — (Za celo leto)	\$8.00
For Half Year — (Za pol leta)	4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

Mirko G. Kuhel:

Slovenija v borbi za svobodo

XVIII.

Zdravstveno stanje naroda

O zdravstvenem stanju Jugoslavije smo dobili že precej poročil, toda ničesar definitivnega. Znano nam je, da sta štiriletna okupacija in ljudski odpor proti sovražniku izčrpala narodu večina zdravniških pripomočkov, bolnišnic, zdravil in zdravnikov. Že to je samo po sebi velika katastrofa, ki je v začetku prizadela le bolne in starejše ljudi ter otroke, ki so poleg zdrave hrane potrebovali še umetnih sredstev, da so se vzdržali pri življenju. Ko pa je pričelo primanjkovati stabilne hrane in raznih vitaminov, ki jih je telo dobilo z uživanjem balansirane hrane, tedaj so se pričeli kazati znaki tudi pri zdravju preostalih in čvrstih ljudi. Zdravo človeško telo lahko preživi nekaj časa brez gotovih osnovnih elementov, ki so potrebni za dobro zdravje telesa, toda za narod, ki je še v mirnih časih moral živeti brez nekaterih vitalnih hranilnih in za razvijanje telesa potrebnih snovi, je vojna postala usodna in številni ljudje so pomrli radi pomanjkanja tega elementarnega živeža.

O zdravstvenem stanju Slovencev nismo dosti slišali. Vedeli smo, da mnogi stradajo, da so brez zdravniške pomoči, brez potrebne gorke obleke ter da za posledice plačujejo s svojimi življenji, zlasti otroci in slabotni ljudje. Brez zanesljivih podatkov nam je bilo nemogoče soditi o zdravstvenem položaju v Sloveniji in te podatke je bilo težko, oziroma nemogoče dobiti, dokler je v deželi rogovilil krvoločni sovražnik, ki je preprečil vsako raziskovanje. Osebe, ki so bile vsled razmer prisiljene trpeti okupatorja v svoji sredini in izmed katerih je bilo tudi nekaj takih, ki so mu bile pripravljene služiti in so mu služile, niso občutile toliko pomanjkanja kot oni, ki so radi svojih partizanskih simpatij bili odrezani od ostalega sveta. Prvi so dobivali nekaj hrane od Italijanov in Nemcev, drugi pa so bili izključno odvisni od domačih sredstev in zavezniške pomoči, ki je pričela prihajati šele pozno. Leta 1944 še za ranjence in bolnike ni zadostovalo.

Ko so zavezniške države pričele pošiljati svoje vojaške misije v Slovenijo in so te poročale svojim vladam o položaju v Sloveniji, so poročila govorila tudi o zdravstvenem stanju naroda, o potrebah zdravniške in medicinske pomoči, o pomanjkanju osnovne hrane, vitaminov, obleke, obuvala in drugih potrebščin, brez katerih je narod umiral na tisoče. Zlasti UNRRA je morala imeti te informacije. Na podlagi prvih poročil so potem zavezniške oblasti poslale v Slovenijo (in druge kraje Jugoslavije) svoje izvedence in veščake, ki so imeli proučiti položaj in priporočiti odpomočke. Razprava o zdravstvenem stanju v Sloveniji sloni na takih in podobnih poročilih.

Bolezni

Če pride tujec med Slovence danes, bi takoj opazil silno slab položaj zob. Veliko odraslih ljudi je brez zob in če jim je še kaj zob ostalo, so gnili in v procesu razpadanja. Prilicno zdravih zob je skoraj nemogoče najti. Amerikanci imajo navadno slabe zobe, Angleži pa še slabše, toda v primeri z njimi so Slovenci daleč zadaj. Štiriletna vojska, pomanjkanje prave hrane in zobozdravniške oskrbi so glavni vzroki za ta položaj. Seveda, mnogo ljudi je imelo slabe zobe še pred vojno. Danes so starejši ljudje srečni, če sta jim v ustah ostala še dva čekana, ki se v pravem kraju srečata. Gnili zobje med mladino so naveden pojav in ta priča o velikem zanemarjenju. Zobobol je nekaj vsakdanjega in naši ljudje ga smatrajo za naravni pojav. V tem oziru je mnogo Slovencev celo v Ameriki zelo starokopitnih.

Domovina gori

Skupina: Gori, gori. To je pekel. Ognjeno morje
Zažgalo je gore, planine in obzorje.

I. dekle: To sonca ni odsev, kar plava
Na mesta in vasi sem od Triglava.

Skupina: Kot burja strašna z gorskih se vrhov
Vzdiguje dim. — Požar do naših gre domov.

I. dekle: Zlato-rumenkast svit
Po stenah je razlit.
Oj mati, zora zdaj se ne rodi
Kaj niso v ognju mesta in vasi?

Mati: Gori naš dom. Kar svit njegov nam kaže
Gardisti beli so in vaše straže.
Pod vodstvom nacijev, fašistov rajajo
In narod svoj tem lopovom izdajajo.

Skupina: Ah, koliko že prestali jada
Trpljenja, grenkih solz in glada
A zdaj izginja zadnja naša nada.

Mati: Pobili bodo hčere nam, sinove
Požgali naše ljubljene domove.

II. dekle: Kaj plakate? Ponosno gori glavo,
Srce slovenskih žen ne omahuje
Če treba v boju rado se žrtvuje
Za dom, načela in za naše pravo.

Starec: Ah, domovini naši zlomljena so krila
Može, zaslužila fašistična je sila.
Obešajo nas rablji. Glej, še naše male
Krvave so roke brez vsmiljenja poklale.

II. dekle: Možje mrtvi ... Pošasti črni, divji, nori
Ne dajte več nikogar. Smelo srca gori:
Kose, motike in sekire daj ženam junaškim
Nad krvnike, da konec bo zverom divjaškim.

III. dekle: Če moram zapustiti svet-nebo odpusti sinje
Če poleg sebe vničim še fašistične te svinje
Naj vrag spozna, da teh zločinov cene:
So: smrt, pogin v rokah slovenske žene.

Skupina: Bežimo sestre moje, brž v planine
Dokler pošast sovražna ne pogine.

Mati: Domovje moje—s soncem zlatim obsejano,
In hlev tam s kravico—oj moja toplo hrano.

Skupina: Srečno moja zelena gora,
Sonce toplo—rujna zora.
Srečno rodni kraj na večno:
Srečno log, polje, oh, srečno.

I. dekle: V vetru plamen gre vse dalje
Vse vničujejo kanalje.

Skupina: Smrt matere, očeta, hčerke, sina
Usoda je, slovenska domovina.

II. dekle: Nikogar z nami ni. Smo čisto sami
Kot bili živi bi že v črni jami.

Skupina: Kje je gospoda in lepem, finem klaku,
Kje so ministri v dolgem, črnem fraku?

III. dekle: Kje so poslanci? Kdo jih vidi, čuje?
Kaj še—za dom naj drugi se žrtvuje.

Skupina: Pustili narod so, naj koder hoče kroži
Za varnost ti skrbje—le svoji lastni koži.

III. dekle: Kje so voditelji in bogatini?
Med izdajalci ali kje v tujini.

II. dekle: Kako bahato narod so guli
Dokler je šlo. A zdaj ko narod v sili

Skupina: Si išče vodstva in obrambe, v solzah plaka
Njih od nikoder ni—zastoj njih narod čaka.

II. dekle: Čemu rodila jih domača gruda?
Oni so zajedalci. Zro brez truda.

Skupina: Domovje, narod, to tedaj jih briga
Če se pri polni skledi dobro riga.

I. dekle: Njim za denar je vse. Povej jim v lice,
Ne bo jih sram, ker to so izdajice.

III. dekle: Kje dom je naš? Kje naši? Oh, nikjer
Po gozdih tavamo kot divja zver.

Skupina: Mi sužnji smo. So razdejani naši hrami
Skoz noč in vihre vlečemo se med gorami,
In dež in sonce, veter in zverine—
Vse tepe nas. Gorje nam. Kdaj to mine?

II. dekle: Ne bom več plakala ...
Ne bom več čakala ...
V gozdove grem, planine te prostrane
Z osvetlo v srcu, ki zdravi vse rane.
Med sužnji prednikov nikdar ni bilo mojih,
Ziveli so kot kmetovalci v hišah svojih.
Od nog do glave bili poštenjaki
A v borbi za prostost—vselej junaki.

Skupina: Kri prelita kliče maščevanje
In to pride. — Ne, to niso sanje
Kri ni voda. Mnogo smo prestali
Enkrat bomo tudi vsem plačali.

I. dekle: Glejte sonce žarko vrh Triglava
V dalji četa naša in zastava.
Oblak temen, bolest srca izginja
Solze suše in jok se v smeh preminja.
Zavriskaj duša. Vsi zapojte zdaj zvonovi:
Vsaj prosti mi in prosti naši so domovi.

Skupina: Potoke bilo je krvi, ko psi so stekli
Nas pobijali—žive nas na raznju pekli ...
Nobena sila ni klonila naše glave
Ker se zavedamo svobode, sloge prave.
Zastoj druhal fašistov se trudila
Nas ne zdrobi nobena zemlja sila.
Zdaj boj strašen končan. Triglav žareči
Pozdravlja narod v svobodi in sreči.
Trpeli in zmagali smo za naše pravo:
Pokonci glave—kvišku dvignimo zastavo.

DOBITE
**EKSTRA
RED POINTS**
ZA EN
EKSTRA CHOP!

Ekstra točke morejo mnogo pomagati. Dobite dve rdeči točki za vsak funt porabljenega masla, ki jo izročite. Še dalje hranite porabljene masle za Bojno Fronto!

Urednikova pošta

Na Cvetno nedeljo v Slov. društvenem domu

EUCLID, O. — Pomlad je zopet tukaj, in narava skrbi, da ta večni proces nadaljuje svojo pot.

Pomlad privabi spomin na mlada leta in marsikatero misel na nedokončano delo, katero nam čaka. Kot v starem hrastu sok poganja, da zopet ozeleni in se s svojo zeleno krono zahvaljuje naravi, da je dočkal še eno leto življenja, ker njegova naloga še ni dokončana, tako tudi mi željno pričakujemo spomlad in se navdušujemo ter delamo načrte in obrise za delo, katero nas čaka in priganja, delo, katerega ni moč potisniti nazaj, češ bomo pa naredili drugo leto, ko bodo prišli naši fantje nazaj iz bojne fronte.

To se mi vidi kot Jurčičeva povest o kmetu Gričarju, ki je rekel, "ne dam kmetije iz rok, dokler ta mali giba." Jaz mislim, da je to zelo zgrešeno. Kaj vendar se nismo nič naučili iz tli-ko let izkušnje tu v Ameriki? Torej, kaj bomo zapustili svojim dragim, kako darilo jim bomo dali — ali morda samo dober svet ali dober vzgled? Danes celi svet gleda v upu in pričakuje odrešenja od slovanstva iz stare gnile dobe v boljše bodočnost. Vsi ponizani in prezirani, obrnite svoje oči proti vzhodu solca in se zavedajte, da tudi vi ste eden člen te verige, katere bo zadržila vrata tej stari filozofiji.

So taki, ki pravijo: "Vojna mora biti — revščina in bogastvo tudi, ker tako je bilo od vekomaj." Pogledajte odkod prihajajo taki nauki in za čigavo korist. Potruditi se moramo, da izginje za večno ta ironija nadvlade in nadčloveka k bogu pekla.

Potem prenesemo tisto dobrotno in milino naših slovenskih mater na našo mladino in takrat bo boljše razumevanje med nami, ki odhajamo in naših, ki prihajajo za nami. Ti bodo z večjim čutom in gorkoto v srcu stopili sigurno naprej, da spopolnijo delo in želje svojega očeta in matere. Ob temu času tudi vidimo gorje, ki se je razlilo po naši stari domovini po naših večnih sovražnikih — Germanov in Lahov. Koliko bolečin in muk je preostal naš mučeni narod v domovini.

Na cvetno nedeljo bomo pa imeli tu v Euclidu predstavo, da ne pozabimo prehitro na sovražnika našega naroda in njegova zlobna dela. Vspored bo sledeči: Nastopil bo pevski zbor "Slovan", godba za ples bo tudi izvrstna, mislim, da bo igral Kristof trio. Za deklamacije in nastop naših žena, ki nikdar ne odrečejo pomoči, kadar se jih potrebuje pri našem domu, skrbi Mrs. Rupert. Začetek programa bo ob 4. uri popoldne.

Uverjen sem, da bo marsikateri solza zdrknila po licu, ko boste slišali o trpljenju, izdajstvu in grozodejstvih, ki jih je pretrpela Slovenija, katere sedaj ima pogled v boljše bodočnost.

Za veliko udeležbo se prijazno priporoča direktorij Slov. društvenega doma na Recher Ave., v Euclidu! Pridite!

A. Pluth.

Somalija

Somalija, staroegiptski Punt, rimska Aromatica regio, tako imenovana zaradi mnogih aloj in mirt, je bila že zelo zgodaj, čeprav kot skrajna točka, v stiku z antično kulturo. Moč egiptске države je segala do sem. Fenicijski so se ustavljali na njenih obalah, dežela sama pa hrani še dan današnji obilici sledov grških in rimskih stavb, ki pričajo o nekdanji navzočnosti teh ljudstev. Zaradi svoje lege ob Bab el Mandebu nasproti Adenu, kjer so Rimljani l. 24. po Kr. osnovali kolonijo, je bila Somalija že od nekdaj dežela strateškega pomena, čeprav ima sicer značaj stepe ter je siromasna v pogledu vode.

Ko je v začetku 8. stoletja mladi islam nastopil svojo osvajaško pot, so začeli Arabci pritiskati tudi v Somalijo, kjer so se ustanovili nekako v 13. stoletju. Prinesli so tja seveda svojo vero, katere se še danes oklepajo z veliko zagrizenostjo. Somalijci s a m i izvirajo baje od dveh arabskih bratov. A dejstvo je, da se Somalijcem pozna pri- mes arabske krvi, ki jih loči od ostalih afriških ljudstev. Znanstveniki, ki so prepoštovali Somalijo in jo proučili v etnografskem in antropološkem pogledu, so to ponovno poudarili.

Somalijci so visoke rasti, vitki, svetle kože, ozkega obraza, imajo oster, nekoliko ukrivljen nos, visoko čelo, globoko ležeče oči, poudarjene čeljusti, sinjasto brado in debele ustnice. Krasijo jih bujni lasje in ker si jih često mažejo z oljem, spominjajo njih glave na meduze. Moški so suhi, kar jim daje videz divjosti in grozovitosti. Ženske kažejo često zelo prijetne poteze, so lepe postave ter polnih prsi, njih telesna lepota pa uvene navadno že med 20. in 30. letom. Obraz se jim napihne, postane bradavičast, prsi oplahnejo in ako ženska doseže 40. leto, je navadno zelo odbijajoča. Somalijec si rad tetovira život, posebno roke, često pa tudi lica, nos in usta. Teló mu pokrivajo brazgotine, kajti skoro vse bolezní zdravi z ognjem.

Temperament tega ljudstva ni kdovekak vznemirljiv, značaj pa često odlikuje znatne duhovne in moralne vrline. Somalijec je v pojmovanju inteligenten, razumen in stanovit. Med seboj so zelo poštenu, napram tujcem pa nezvesti in izdajalski. To ljudstvo šteje poldrug do dva milijona duš ter se deli na več plemen. V jedru so živino-rejci, redijo kamele, goveda, konje, osle, noje, ovce in koze. Hranijo se poglavito z mlekom in smetano, rižem in kašo. Mesa uživajo malo, kuretno odklanjajo in kokoši sploh ne redijo, prav tako zavračajo jajca, ribe, divjačino in svežo kri. Ne poznajo ne alkoholnih pijač ne sira. Oblačijo se v ogrtače iz belega bombaža, ki ga imenujejo "maro". Pri ženskah ima obleka obliko dolge srajce, ki je čez ledja prepasana. Noge so obute v sandale. Moški in ženske se radi lepoticijo, njih nakit sestoji iz uhanov, zapestnic in drugih okraskov iz svinca in cina. Na vratu nosijo amulete iz slonovine ali pa steklene bisere. Oboroženi so s sulicami, usnjenimi ščiti in podolgovati-

arabsčino. V navadi je poligamija, do se lahko oženi ali omeni moške nastojijo zrelostna leta 15, za ženske že s 13. Nad brejpustni dekle in ženo, jo stroge oči njih izvoljenec, mož. Najčese si dekle temo- moža, ki pa jo navzlic temu ra odkupiti sebi za ženo. Cena za ženo nima med 10 in 150 kamelami ali med 10 in 20 kozami, ki jih ženin prinese v ukrade, da si lahko kupi vesto. Somalijci jenijski skupini, v mestih pa se zmeš z ljudmi, če ob- arabščino.

ŠKRAT

Zmagoslavje

Nedeljski lovec (ki je ljal zajca): "Zadel ga sem—ampak strah ima pa"

Slovanski kongres v So

(Nadaljevanje s 1. strani)

"Ideja slovanske solidarnosti je danes čisto drugačna kot v preteklosti. Danes vidimo sinovi našega naroda in napredni duhovi vseh slovanskih narodov niso mogli imeti nekaterih ciljev, radi posebnosti, ki so bila na nekaterih slovanskih državah. Razvoj prijateljstva med slovanskimi narodi mora biti temeljen na podlagi demokracije in pravic. Vsled tega ti pred vsem notranja in ne more biti napredek nikomur, ker je izključno službi narodne zaštite in visnosti slovanskih narodov."

Izjava bolgarskega ministra

ga predsednika

Delegati so obljubljali, da bodo ogibali sporov in nje, ki so v preteklosti vedno nove težave med slovanskimi narodi. Simon Georgijevski, predsednik bolgarske vlade, v svojem pozdravnem govoru je dejal: "Nekatere katastrofe, ki so razložile le na to, da slovanski narodi domoljubno razumeli svoje duhovne in turne enotnosti in da radi niso hoteli sodelovati v zaščite svojih medsebojnih interesov."

Mnogo priznanja je bilo teh shodih naslovljenega šalu Stalinu, Sovjetski Rdeči armadi. Moskovski slovanski odbor je nastal sledenjo brzojavko: "Pozivamo vse slovanske de, da usmerijo vsa svoja svoje sile in moči proti mi sovražniku Slovanstva, živu prijateljstvu slovanskih rodov med seboj!"

Živijo v ulnjakom po- kočah, ki so v notranji krite s kožami in rogovi, mestih se pri zidanju po- jejo tudi kamna in opeka, lišča nomadov v steni pa samo začasna. Somalska bina šteje največ štiri tiso- nizkih, s trnjevo ograjo njih koč, ki dajejo strobo- po eni družini. Vsaka mas- je podvržena svojemu pog- ju.

V navadi je poligamija, do se lahko oženi ali omeni moške nastojijo zrelostna leta 15, za ženske že s 13. Nad brejpustni dekle in ženo, jo stroge oči njih izvoljenec, mož. Najčese si dekle temo- moža, ki pa jo navzlic temu ra odkupiti sebi za ženo. Cena za ženo nima med 10 in 150 kamelami ali med 10 in 20 kozami, ki jih ženin prinese v ukrade, da si lahko kupi vesto. Somalijci jenijski skupini, v mestih pa se zmeš z ljudmi, če ob- arabščino.

Dušica Rožamarija

(SVETNICA IN NJEN NOREC)

Agnes Gunther

Poslovenil Boris Rihteršič

(Nadaljevanje)

Tako — grofa iz razvalin me
znamenje. Ni slabo. Zmerom je
če pozna človek svoje
je zagodel. "Grof iz raz-
valin! In kakšne čudovite reči
v srebrni krsti leži tvoja
mati, ti, sirotica! In čigava si
prav za prav? In zakaj mišim
česar ne dam?"

"Dokrat slišim, kaj govo-
riš v izbi za šivanje, ki je ob li-
po pa imam stopnice.
Marjeta, ki je debela, in ima
plavke, kakor kakšen go-
rd, pravi, da je sramota, ker
neboj v tej podrtini. In pravi,
da si tako ubog, da prihi-
tiš z objokanimi očmi k člove-
ku, ki pride do tvojih zidov."

Zdaj se pa on na glas zasme-
je, pretresljivo in mogočno za-
jeto iz orjaških prsi prabiten
je v to začarano gozdno tiši-
vo. Dušica se skoraj prestraši.
Njen glas iznenada njen
zvonki smeh, kakor bi se
s krlom dotaknila strune
harfi, da čisto malo zavze-

"Ne, to je pa le prehudo. —
na mihi bom tudi pazil, da
ne dobiš pošteno hrano."

Potem sem te videla, ko si
svojim hlapcem, ki je ka-
bilan v rdeči knjigi, in
tudi hudo mi je bilo zaradi te-
be, ker si ubog in tako velik
kakor niče drug, pa se niti
ne morejo pri tebi nasi-
ti. No, saj to ne mora biti res.
Zdaj pogosto lažejo."

Odkod mora biti ta skrivnost-
ni otrok, ki mu leži mati v sre-
brni krsti? Iz mesteca ni, tako
blizu ni mogla priti. Njene be-
le zvene tuje in časih neko-
je, kakor ne bi zme-
govila tega jezika. Kak-
val usode je zanesel ubogo
v ta gozd? Ljudje iz
rada radi potujejo. Nobene hi-
še ni v prastarem mestecu, ki
da ne bi imela kakšnega
rekeka onstran morja. Razno-
vne usode doživljajo ti ljudje
v gozdu. Do denarja in časti
potem pa spet izgube
je. Toda dekletce ne kaže,
bi bilo takšne vrste. Saj bi
bila, odkod je, pa je prelepo
in pravilni glasek. In te
moral poznati, vse je kakor
reka, ki se utegne zdaj, zdaj
saj jo bo spravil do
morja. Morda bi se njenim lju-
dim, ki ubogo srce tako malo
pravi, prav prileglo, če bi bili
v takšni vskrbeli. In razen te-
la, ki je v njegovem srcu dalj-
je, kakor med tuji, ki jim ni
ni do Dušice? Toda takoj
je. Otroci, ki dobe za bo-
je, punčke "iz cenika" ni-
je svojo zavito glavo na
je prsi; utrjena je in ta-
kakor bi ji bile že sa-
je s srca. Tako vrnja je,
kakor bi jo zagrinjal beli venec
je v svoj svetel molk in
je zagrinjal za zmerom in
je. — In morda pride Je-

napol otrple oči, ki vidijo še na
vseh straneh v žarečih kolobar-
jih sliko zlatih vrat, obrne k
njej. Ruta ji je zdrknila z gla-
vice in okoli obrazka, ki je ves
svetel od pričakovanja in plaš-
nega zamaknenja, valovi povod-
nen svetlo zlatih las. In eden
izmed žarečih kolobarjev leže
okoli glave, da jo vso obdaja,
in njegovo srce prevzame tiha
groza, kakor bi se ga dotikalo
nekaj nebeškega. In potem zato-
nejo vrata, še poslednji žar na
nebu, ki preplete gozd s tisoče-
rimi rožami, — in že ostanejo
samo sive sence; kakor straho-
vi postajajo drevesa; ali hrast
tam zadaj ne zvija svojih kač-
jih rok? Ura, edina, je minila.

In vendar še ni vsega konec,
kakaj dekletce, ki je s svojo ble-
do zlato grivo kakor pravkar
porojen metulj, reče z visokim,
svečanim, srebrnim glaskom:

"Oh, ali nisi vesel, da je ven-
dar vse res! In da sva videla
Jezuška!"

"Ali si ga videla?" jo je vpra-
šal skoraj plašno.

"Njegova vrata s sem videla
in njegovo nebo, in potem so
viseli povsod rdeči venc. Te so
vrgli angeli z neba. Ali nisi vi-
del rožnih vencev, ki so tako
žareli in ki so bili tako lepi?
Saj, so vendar viseli na drevju,
in grm tamle je imel sedem zla-
tih kron."

"Videl sem jih, in tudi ti si i-
mela kronico, Dušica."

"Tudi jaz sem jo imela? Ali
jo imam še zmerom?"

"Zdaj je pa že izgubila."

"Vidiš, kako postajajo dre-
vesa, trak, splet in zlata ne-
beških vrat. In nad njegovo ro-
ko, ki se je pritiska otrokova
glavica, pade iznenada nekaj
kakor mehak, nežen val. Svoje
Ti, kar preveč sem se veselila!"

"Preveč si se veselila?"
"Veš, če se človek tako zelo
veseli, ga boli."
"Dušica, pojdi! Hiteti mora-
va. Nesel te bom."
Sleče si raševinasti suknjič,
da se pokažejo njegovi beli
srajčni rokavi, potem pa jo za-
vije vanj in vzame v svoje moč-
ne roke.

"Ali ne moreš potrebovati no-
benega dekletca v svoji razva-
lini? Saj ne jem dosti. Samo ni-
kogar ne smeš pustiti noter, da
me ne bi videl. Kajti potem bi
me prišli iskat. Ker me morajo
imeti, čeprav sem samo deklica
in je žalostno, da ni vzela mati
mene s seboj, bratca pa pusti-
la pri življenju."

"Morajo te imeti?"
Pogleda beli obrazek, ki leži
med zlatimi valovi na njegovih
ramah. — Ta nežna črta nosa,
nekoliko prevelike oči — plemen-
iti obraz — brauneških. —
"Princeska, za božjo voljo!
Kako dolgo ste že s doma! Da,
ali vas nihče ne išče?"

"Zakaj mi pa zdaj praviš,
'vi'? potem bom morala tudi jaz
tebi reči. Nikogar nimam, da
bi mu rekla 'ti', prav nikogar,
če očeta ni doma."

(Dalje prihodnjic)

War Bonds Help Build a
CRUISER

A. GRDINA & SINOVI
Pogrebni zavod
1053 EAST 62nd ST. HENDerson 2088
Ambulancijska poslugla podnevi in ponoči

MONCRIEF-ovih 50 let
je za vsakim
MONCRIEF fornezom
Obiščite vašega MONCRIEF prodajalca
THE HENRY FURNACE CO., MEDINA, O.

ZAVESE Tu si lahko izberete kakor-
šnekoli vrste zaves, katerih
imamo v zalogi nad 300 različnih vzorcev.
ZA POPRAVILA NE RAČUNAMO
Odprto ob večerih do 9. ure
Parkwood Home Furnishings
7110 St. Clair Ave. ENdicott 0511
Vprašajte za Jennie Hrovat

RICHMAN BROTHERS

Čedna zunanost
Richman Brothers obleke
je refleksija
poznanega
dobrega kroja,
dobrega okusa in nad vsem,
dobrega izdelka
Richmanove družine

Ustanovljeno 1908
ZAVAROVALNINO VSEH VRST VAM TOČNO
PRESKRBI
Haffner Insurance Agency
6106 St. Clair Ave.

HIŠNIM GOSPODARJEM
V NAZNANILO
Vsem, ki lastujete domove, želim sporočiti, da
izvršujem
VSA STAVBENA POPRAVILA
KI SO POTREBNA PRI HIŠAH
Predelujemo hiše in trgovine.
Damo vam proračun brezplačno.
—Se priporočam—
JOHN ROTAR
BUILDING CONTRACTOR
1494 East 222 St. KE. 4323
Euclid, Ohio

SPOMLAD JE TU!
V Durnovi trgovini dobite na razpolago razno-
vrstna semena (loose), na zličke, in sicer vsa pri-
znana, najboljša semena, kot solatno, fižolovo, za
korenje, majaron in travo ter deteljo.
Dalje dobite tu vsakovrstna gnojila za vrtove,
trate, itd., kot naprimer Triple X, Garden Grow in
Vigoro. To so priznana kot najboljša gnojila za vr-
tove. Dobite jih v vrečah 5—10—25—50 funtov.
Seveda imamo na razpolago tudi ravnovrstno
vrtno orodje, lopate, motike, grablje, itd.
Za barvanje notranjih stanovanj, rabite našo
najboljšo "61 Enamel" barvo, ter "61 varniš." Poleg
tega dobite pri nas tudi turpentine, linseed olje in
vsakovrstno barvo za zunanje.
Durn Variety Store
15605 Waterloo Rd.
KENmore 5800

VABILO K
SPOMINSKI PRIREDITVI
CVETNE NEDELJE,
odkar je minulo že štiri leta ko so udarili sovražniki
v našo domovino Jugoslavijo in jo hoteli zasužniti in
pokončati naš rod.
TA DRAMA NAŠEGA NARODA SE BO
PROIZVAJALA V
društvenemu domu
NA RECHER AVE.
V NEDELJO POPOLDAN,
PRIČETEK TOČNO OB 4. URI.
PROGRAM:
Pozdravni govor predsednika doma A. Božić
Pomen dneva govori J. Rotter
Nastop mladinskega pevskega zbora Škrjančič
NASTOP ŽENA IN DEKLET:
Slovenijo predstavlja Miss Helen Kostan
"Spominski dan," deklamira Mrs. Manica Bachel
Hrvatsko predstavlja Mrs. Antonija Svetek
Srbijo predstavlja Miss Mary Furlan
Česko predstavlja Mrs. Mary Yapel
Poljsko predstavlja Mrs. Justa Zupancic
Rusijo predstavlja Mrs. Frances Zabljak
Ameriko predstavlja Mrs. Frances Zabljak
"Ko so fantje proti vasi šli," svira na čisto novi nepoznani
instrument "Trstenka" naš poznani podpiratelj Mr. John Zulic
"V pepelnici noči," S. Gregorčič, deklamira Mrs. Frances Klein
"Pomladna pesem" in "V boj, v boj" zbor Slovan
MED PRESLEDKI IGRA KRISTOF ORKESTER
Tako po programu se prične ples in prosta zabava. Vse potrebno
je preskrbel veselični odbor, tako da boste z vsemu postreženi,
kar dopušča vojne razmere.
VES PREBITEK GRE V BLAGAJNO ZA NOVI DOM
VSTOPNINA ZA OSEBO 55c
Mi vas vabimo, da nas posetite na ta dan.
ODBOR.

Domači mali oglasnik

GOSTILNA
Mr. in Mrs. Frank Kopina
481 EAST 152nd St.
Pri nas vam vedno postrežemo z dobrim
ZGANJEM, PIVOM IN VINOM.
Okusen prigrizek. — Prijetna družba.
Se priporočamo za naklonjenost
Frank Mihčič Cafe
7114 St. Clair Ave.
DOBRO PIVO, ZGANJE IN
PRIGRIZEK
ENdicott 9359
Odprto od 6. zjutraj do polnoči
KO ZAZELITE KOZAREC
dobre pive, vina ali žganja, obiščite
Louis Seme Cafe
6507 St. Clair Ave.,
Za privatne zabave pokličite EN. 9026
Odprto od 6. do 12. ure
Three Corner Cafe
1144 EAST 71st ST.
Andy Kavčnik in John Levstik,
lastnika
Izvrstno pivo - vino - žganje
in okusen prigrizek.
Se priporočamo
Mr. in Mrs.
Joe Sustarsic
GOSTILNA
6702 St. Clair Ave.
Postrežemo z izvrstno pijačo
in okrepčili
HECKER TAVERN
John Sustarsic in Frank Hribar
1194 EAST 71st ST.
ENdicott 8886
Pri nas dobite vedno dobro
pivo, vino in žganje ter okusen
prigrizek.
Odprto do 12. ure
GAY INN
J. Marn in J. Simčič, lastnika
6933 ST. CLAIR AVE.
Fino pivo, vino in žganje, ter okusen
prigrizek. — Za prijeto družbo
obiščite nas.
JANSA'S CAFE
1297 E. 55 St.
Serviramo najboljšo pivo, vi-
no in žganje ter okusen pregr-
izek. Odprto do 12. ure. — Se
priporočamo za obisk.
Oglašajte v - - -
Enakopravnosti

AVTOMOBILSKA
POSTREŽBA
RE-NU AUTO BODY CO.
982 East 152nd St.
Popravimo vaš avto in pre-
barvamo, da bo kot nov.
Popravljamo body in fender-
je. — Welding!
J. POZNIK — M. ZELODEC
GLENNVILLE 3830
ELYRIA AUTO REPAIR AND
WELDING
Joe Mrhar, lastnik
Towing, Parts, Batteries, Painting
Body Fenders
6815—31 SUPERIOR AVE.
ENdicott 9361
Moderna slovenska popravilnica
PRODAJAMO TUDI NOVE WILLYS
AUTOMOBILE IN TRUKE
Superior Body & Paint Co.
Popravimo ogrodje in fenderje.
Prvovrstno delo.
Frank Cvelbar
6605 St. Clair Ave. EN. 1633
E. 61st St. Garage
Frank Rich, lastnik.
Se priporočamo za popravilo in bar-
vanje vašega avtomobila. Delo točno
in dobro.

CVETLIČARNE
Slovenska cvetličarna
Jelercic Florists
15302 Waterloo Rd.
IVanhoe 0195
RAZNO
CARLSON'S HI-SPEED
SERVICE
905 East 185th St.
PREJE STOPAR'S
Mi imamo avto-rack; najnovjšo na-
pravo za mazanje avtomobilov. Delo
garantirano. Se priporočamo.
JIM OKORN
Slovenski krojač
Čistilnica ženskega in moškega
oblačila
6906 ST. CLAIR AVE.
Se priporočam
POZOR,
HIŠNI GOSPODARJI!
Kadar potrebujete popravila pri
vaših poslopih, pri strehi, žlebovih
ali fornezih, zgledite se pri
LEO LADIHA
1336 E. 55th St. HENDerson 7740

V METEŽU

MARIJA KMETOVA
Roman

"Ne—kljub temu pišmu. Prepošten je—in on se je že zdavnaj poslovil od vseh zaljubljenosti, da se mi včasih še smili zato."

Tina si je grizla ustnice in nervozno ji je bilo. Davilo jo je v grlu in najrajša bi bila padla na kolena pred Andreja in mu priznala vse. Pa je vedela, kaj bi mu storila s tem, zato ga je po božala po licu in dejala:

"Jaz pa sem ti hotela nekaj povedati danes—pa pridem—in ti kot hudournik."

"Kaj je?"

"To ne gre kar tako, veš. Daj, na uho ti povem."

Andrej je planil kvišku, objel Tina okrog pasu in jo poljubljaj do onemoglosti.

"Kaj zares? Zares? Je li mogoče? O, Tina, Tina!" je vzklikal in solze so mu stopile v oči.

"Vedela sem, da te bo veselilo," je dejala z drhtečim glasom Tina in strašno ji je bilo.

"Koj povem Pircu," je povzel Andrej.

"A ne v moji navzočnosti," je resno odvrnila Tina.

"Razumem," je dejal Andrej in dodal: "Zdaj sem najsrečnejši človek na svetu. Do smrti sem ti hvaležen, Tina. Molil bi in bi se zahvalil Bogu."

Tina je zamahnila z roko. Vstala je in dejala:

"Veseli me, da si prišel iz nesreče v srečo; a zdaj me pusti, nič mi ni dobro."

"Paziti se moraš zdaj, Tina. Na rokah te bom nosil."

Poljubil jo je še, Tina pa je odšla z omahujočimi koraki v svojo sobo, kjer se je sesedla v naslanjač in dejala sama sebi:

"Kako je čudno življenje! Če bi priznala in mu povedala resnico, strlo bi ga in uničilo za vse življenje. Ker sem se lagala in ga ovila v še hujšo laž—je srečen in vesel—da bi molil! A komaj sem zmogla—in zares mi je hudo. A kaj bo, bo? Pa kaj, zdaj je lepo in kar je zdaj, je nekaj, vse drugo je nič. Konec."

Vstala je, se preoblekla, naročila avto in se odpeljala v mesto.

Andrej je bil pisal po Tinino mater, ki je bila koj prišla in je bila tudi ona vesela novice. Vendar jo je Tina sprejela tako, da je mati razumela, da ne bo imela nobene besede v hiši. Vdala se je v to in ker je imela vsega, kar je hotela in jo je Andrej spoštoval kot svojo mater, se ni vtikala v Tinine zadeve. O Pircu je imela zdaj tudi ona slabe misli, a ker je znal dobro govoriti in ji je včasih z eno samo besedo zaprl kak ugovor, se ni več zmešala zanj. Da se s Tino rada vidita, to je koj ugenila, vendar je bila prepričana, da Tina ni na slabih potih in posebno še zdaj ne, ko pričakuje otroka.

"To jo bo popolnoma zresnilo," si je mislila.

Nekoč sta se bili srečali s Melanijo in mati jo je vprašala, zakaj je ni prav nič videti pri Gornikovih. Melanija se je izgovarjala, da ne utegne, in mati ji je dejala:

"Pa boš prišla potem—ko bo mo imela novega zemljana."

"Novega zemljana?" se je vsa iz sebe začudila Melanija.

"Kaj ne veš? Pa seveda, Tina je ... o—in Andrej je tako vesel!"

"Tako, tako. Kdo bi si bil mislil."

Zvečer je povedala Rižnarju novico in je pristavila:

"Veš, nekaj groznega mi je prišlo na misel."

"Kaj pa?"

"Da je tukaj Pirc vmes."

"Tak ne bodi—to je pa že kar hudobno! Kako moreš svojo lastno sestrčno obsoditi tako hudo! Kakšne ste vendar žen-

ske! Če le morete, pa se zbadate, da Bog pomagaj."

"Jaz pa vem, da imam prav," je trdila Melanija.

"Kako moreš vedeti?"

"Tako. Slutim—vem in groza me je."

"Če bi bilo to res—potem pač ne vem, komu bi še segel v roke. Pomisli, Andrej, ki ji je vse dal, ki ji daje oberoč in jo tako rekoč dviga od zemlje, da v samih razkošnih oblakih Tina niti tal ne čuti pod seboj, in da bi ga Tina tako goljufala! In tako lepo je sanjal pred leti o svoji domači sreči."

"Saj se mu je izpolnila."

"Kako? Da Andrej ne bo izvedel, meni?"

"Če bi—verjeti ne bo hotel. Kdaj bi bil sicer že Pircu zapodil iz hiše! Pa ga še vabi in ga ima rad in mu je potreben. Ti ne veš, kako ste moški v tem oziru revčki. Ženska te premoti in ovije krog prsta, a moški ženske nikdar ne more prevariti v toliki meri."

"Glej, glej, kaj imaš lastne izkušnje?"

"Veš, da jih nimam. Pa če le pogledam Tino—koj vem, kaj zmore zvita in izprijena ženska."

"Dela ji manjka."

"Zdaj. A pri Mlakarju? Tina je pač take krvi. Sam Bog ve, kaj je v njej!"

"In ti si tudi nekoliko njene krvi. Čakaj, čakaj, pazil bom!"

"O, moj dragi, ko niti ne utegnem! Saj vidiš; in tudi zljubilo se mi ne bi. Tebe in otroka imam čez mero dovolj—in zdaj še skrb za hišo. Kako daleč sva že?"

"Nisva še daleč. A v dveh letih, upam, bova že na svojem."

"Saj morava biti. Delava in skrbiva."

"Bi bila rajša kakor Tina?"

"Za vse na svetu ne bi menjala z njo. To grozno dvojno življenje, ta večna laž, ki jo tlačijo, in skrb, da se bo izvedelo! Vem pa, da tudi ona ne bi menjala z menoj, saj sam jo bila pred leti dovolj opominjala in jo spravljala na pravo pot. Vanda se mi smili—ta je brez doma."

"Kakor mi je zadnjič nekaj pravil Gornik, ji je menda v samostanu všeč," je dejal Rižnar, Melanija pa je povzela:

"Morda ima prav. Vem, da je dom ne more veseliti."

8.

Poldi Bizjakova je imela zdaj druge prijatelje, a maščevanju zaradi Pircu sel e ni odrekala. In čakala je, kako bo vplivalo pismo na Gornika, pa je poizvedovala zama in le to je izvedela, da je Gornik vess rečen, ker bo dobil botomca, in hodi Pirc v hišo, kakor je hodil prej. In ko je sedela nekoč sama doma, so se nenadoma odprla vrata in Poldi toliko, da ni umrla od strahu, ko je zagledala Mlakarja pred seboj.

"Križ božji!" je vzkliknila. "Ali ste, ali niste?"

"Klanjam se, gospa! Kaj ste se me tako prestrašili?"

"Kako bi se vas ne.—Pa sedite; izvolite cigareto? Prosim. In likerja, čaja, kave—s čim vam morem postreči? Moj Bog, da ste vi prišli! Kako je to mogoče? Da vas vidim spet—in kar tako nagloma, nihče ni vedel, niste pisali. Pripovedujte, pripovedujte—poslušam vas, zelo sem radovedna."

Poldi se je stisnila v kot zofe in se zazrla v Mlakarja, ki je bil lepo oblečen in se ni bil v teh letih prav nič izpremenil.

"Kar nekaj mi je reklo: pojdi—pa sem prišel. Kako mi je bilo? Dobro. Denarja sem imel, kolikor sem hotel. Oh, gospa, to vam je življenje ondi, to vam je življenje!"

"Kajne? Mislim si, da je lepo."

In strašno rada bi bila kdaj v Ameriki."

"Nič lažjega. Pri vaših sredstvih!"

"In se spet vrnete?"

"Seveda. Vendar tako brž še ne.—In kako je pri vas?"

"Pri nas? Dolgčas. Jaz se sicer ne dolgočasim, imam toliko nove družbe, da mi je že odveč. In obiske odpravljam, saj veste, dolžnost; koncerti, gledališče, dobrodelne prireditve, razna društva—to vse mi vzame prosti čas. In kar vesela sem, če morem biti kdaj sama. In kako presrečno naključje, da sem prav zdajle prosta in dobim takega ljubega starega znanca, kot ste vi, dragi gospod Mlakar. Zares —iz srca vas pozdravljam. In pomladili ste se."

"In vi, gospa! Za deset let ste mlajši od onega časa. Kar mladost vam žari z obraza."

"Kaj res?"

Poldi se je razveselila te pohvale in ji je verjela. Skrivaj se je pogledala v zrcalo in se nasmešnila.

"In naši stari znanci?" je ironično vprašal Mlakar.

"Niste bili še pri njih?"

"Ne še. Prva pot me je privela do vas, saj mi je tu, kakor bi prišel domov in tudi ondi v novem svetu sem vedno mislil na vas in—morda mi ne boste verjeli in mi celo zamerili, če vam priznam, da ste že vnaprej izrinili vsako simpatijo do kake ženske—in bilo je krasotič na izbor! —iz mojega srca in sem bil v duhu ves čas le pri vas."

Poldi se je vsa srečna zasmejala in je dejala poredno:

"Gospod Mlakar! Skoraj bi morala biti huda na vas. Saj vendar veste, poročena sem ... in ..."

"Saj to me je ves čas peklo in se vam niti pisati nisem upal."

"Ah, vi naivnež! Lepo od vas, da vas tujina ni izpridila.—Pa mimogrede: ondi tudi še niste bili?"

Dekle

dobi dobro stalno delo v trgovini. Katere veselijo, naj se zgleda pri Grdina Shoppe, 6111 St. Clair Ave.

PRALNE STROJE
VSAKOVRSNE, POPRAVLJAMO
VACUUM ČISTILCE
in vse druge hišne predmete
SHORE APPLIANCES
685 EAST 185 STREET
IV. 1782 — KE. 0448

Prijatelj's Lekarna
ST. CLAIR AVE. VOGAL E. 68 ST.
PRESCRIPTION SPECIALISTS
ENdicott 4212
Zastonj pripravlamo na dom

KUPITE IN PRIHRANITE PRI

Northeast Sales & Service
Roper, Grand, Norge—plinske peči. Kombinacijski greli na premog, plin in na olje. Oddajte vaše naročilo za ledenico in pralni stroj sedaj!

Northeast Sales & Service
JERRY BOHINC, lastnik
819 E. 185 St.
Odprto do 8. zvečer

Fine obleke za dečke

Velika izbira — najnovejši kroji

Mere od 8 do 16

Samo 12.95

DRUGE OBLEKE

10.95 — 14.95

Vrhnja suknja s kapo za dečke

Samo 10.95

Trgovina z moško in deško opravo

John Mocnik
772 E. 185th St.
KENmore 7116

OGLAŠAJTE V —
"ENAKOPRAVNOSTI"

500 STEKLENIC

KIMMEL

SMO PRAVKAR PREJELI
\$2.35 PETINKA

Mandel Drug Co.

15702 Waterloo Rd.

KADAR vaša električna ledenica potrebuje popravila, pokličite

Franks Refrigeration

Service

15523 SARANAC RD.

Tel. GLEnville 4627

OHIJSKA VINA

Prodajamo na debelo in drobno

Nottingham Winery

17721 Waterloo Rd.

A. MALNAR

CEMENT
WORK

1001 E. 74 St. — ENd. 4371

Avtna zavarovalnina
za 5 ali 10 tisoč dolarjev "Liability"
za samo \$20.

Nova državna postava zahteva, da ima vsak voznik avtomobila zavarovalnino na avtu. Za nadaljnja pojasnila se obrnite na

MIHALJEVIČ BROS. CO.
6424 St. Clair Ave.

Violine, banjo, saksofone

klarinet, harmonike, itd., po najnižjih cenah. Se vedno plačamo najvišjo ceno za rabljene harmonike, klavirje in druge godbene instrumente.

Hoedl's Music House

7412 St. Clair Ave. HE 0139

20 akrov

plodovite zemlje, hiša s 7 sobami, vse moderno; zunanja poslopja. 400 čevljev

spredaj, lep sadni vrt, ter lastno skladišče plina. Nahaja se eno miljo od Bombardier tovarne na Bagley Rd., North Olmsted. Cena zmerna, ker se mora prodati radi bolezn lastnika. Pokličite AC. 2471.

Čas za kupiti

Hiša s 8 sobami, na Trafalgar Ave., od E. 156 St. \$3,500.

12 sob za 2 družini, po 6 in 6 sob, na Damon Ave., blizu Euclid Beacha. Lota 50 čevljev. Cena \$9,000.

6 sob za eno družino, na E. 147 St. Cena \$6,000.

6 sob za eno družino, v Euclidu. Lota 63x140. \$6,800.

D-1 in D-2 licenca, grocerija in delikatesna trgovina, s poslopjem, na Waterloo Rd. Cena \$10,000.

6 sob, zidana hiša, blizu Hayden Ave. \$8,800.

Za podrobnosti pokličite

Daniel Stakich

15813 Waterloo Rd.
KE. 1934

ali pa Mr. Raddell

"Savings will always be important to the man who wants to look into the future with a feeling of security and personal independence!"

Savers always welcome at our 46 offices

THE CLEVELAND TRUST COMPANY

FOUNDED 1894

THE BANK FOR ALL THE PEOPLE

Za delavce

Dovoljeno nam je uposliti pri vratih

POTREBUJEMO

Kovaške pomočnike

Lathe operatorje

Horizontal Boring

Mill operatorje

Težake

Dobra plača od ure, overtime in bonus

Johnston & Jennings

Co.

877 Addison Rd.

severno od St. Clair

EN. 0635

ŽENSK

za naš

Shell Department

Strojne operatorice

Inšpektorice

in

Shell Trainees

Dnevni ali nočni šift

Dobra plača od ure in overtime

LEMPCO PRODUCTS

DUNHAM RD.

MAPLE HEIGHTS

Prednost

MI IMAMO NA RAZPOLAGO

SLUŽBO ZA VEČ ŽENSK

KI SO ZMOŽNE V PRODAJI

MODNEGA BLAGA IN

OPRAVE

The Halle Bros. Co.

1228 Euclid Ave.

Mali oglasi

Pozor društveni tajniki!

Sporoča se vsem onim društvenim tajnikom, kateri pobirajo asesment v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave., da se bo za ta mesec pobiral asesment v soboto, 24. v spodnji dvorani, ker nedelja pade na 25.

Prosi se vse prizadete tajnike in pa članstvo, da to obvestilo vpoštevate.

John Tavčar, taj., SND.

V najem se odda

eno opremljeno sobo poštenemu moškemu. Si lahko tudi kuha. Vpraša se na 1432 E. 41 St.

Proda se

kromatične harmonike, Mervarjevega izdelka, in Philco radio. Poizve se na 1018 E. 76 St., po 6. uri zvečer. Kdor hoče, lahko tudi piše.

Proda se

Moške vse-volnene obleke vrhnje suknje in fini čevlji

DAVID'S

932-934 E. 152nd St.

(5 Points)

Poslužite se vašega kredita \$1.25 tedensko odplačevanje

Za delavce

Za delavce

THE TELEPHONE CO. POTREBUJE

ŽENSK ZA

HIŠNE SLUŽABNICE

ZA POSLOPIJA V DOWNTOWN

Polni čas šest večerov v tednu od 5.10 pop. do 1.40 zj. Stalno delo—Zahteva se izkaz državljanstva—Zgledite se

Employment Office, 700 Prospect Ave., soba 501 od 8. zj. do 5. pop. dnevno razven ob nedeljah

The Ohio Bell Telephone Co.

SNAŽILKE

Podnevi — polni čas

Tedenska plača

Zgledite se na

EMPLOYMENT OFFICE

WM. TAYLOR SON & CO.

Handy Man — Porter

Nujno vojno delo

Dobra povojna prilika

PLAČA OD URE

Holdenline Co.

1960 E. 57 St.

5 ur na dan

je vse, kar je zahtevanega od vašega časa, da delate v naši kafe-teriji. Izkušnja ni potrebna. Pripravljanje zelenjave in druga dela na razpolago. Damo obeide in uniforme.

Vprašajte za Mr. Watts.

THE COLONNADE

Leader Bldg. 524 E. Superior

DEKLETA

nad 17 let stara

za vežban